

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 18. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 17. februar 2015
Tidspunkt: Kl. 14.15
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Morten Bødskov (S), næstformand, Jacob Lund (S), Helge Vagn Jacobsen (RV), Nikolaj Villumsen (EL), Jakob Ellemann-Jensen (V) og Lars Barfoed (KF).

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning-Schmidt.

Morten Bødskov fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Afrapportering fra det uformelle møde i Det Europæiske Råd den 12. februar 2015

EUU alm. del (14) – bilag 327 (orienterende notat om EU's eksterne terrorbekæmpelsesinstrumenter)
Uformelt Det Europæiske Råd 12-13/2-15 – bilag 6 (erklæring om terror)
Uformelt Det Europæiske Råd 12-13/2-15 – bilag 5 (analysedokument vedr. uddybning af ØMU'en)

Statsministeren: I sidste uge var der uformelt møde blandt EU's stats- og regeringschefer. Det var et møde, der i høj grad var præget af situationen i Ukraine. Vi havde også gode diskussioner om udviklingen af Den Økonomiske og Monetære Union og om kampen mod terrorisme.

Da vi mødtes i torsdags, kunne vi selvfølgelig ikke forudse weekendens forfærdelige angreb i København. Men vi vidste, at vores samfund er truet. Had og ekstremisme er en fælles udfordring for de europæiske lande. Kyniske voldsmænd ønsker at nedkæmpe vores demokrati og vores frihedsrettigheder. Vi har desværre set lignende terroranslag i Europa. Senest var det angrebene på Charlie Hebdo i Paris, og nu har vi altså selv mærket det på egen krop med attentaterne i København her i weekenden.

At sikre et solidt værn mod terror i Danmark er selvfølgelig først og fremmest en national opgave, og jeg er dybt taknemmelig for den måde, hvorpå dansk politi og danske myndigheder har håndteret situationen. Det er samtidig klart, at det europæiske samarbejde også kan spille en vigtig rolle, ikke mindst når det drejer sig om grænseoverskridende terrornetværk og håndtering af udenlandske krigere. Det skal vi udnytte så effektivt som overhovedet muligt.

Derfor er jeg meget tilfreds med, at vi på topmødet vedtog en erklæring, der sender et stærkt signal om, at vi i EU står sammen i kampen mod terrorisme - at vi i fællesskab vil bekæmpe dem, der angriber vores grundlæggende værdier, herunder ytringsfriheden. Og at vores indsats selvfølgelig vil respektere menneskerettighederne og retsstatsprincipperne.

I kampen mod terrorisme råder EU over en lang række redskaber, som vi vil blive endnu bedre til at bruge. Først og fremmest er vi enige om, at vi skal kontrollere de ydre grænser endnu mere effektivt. Vi skal styrke samarbejdet i Europol, både på det operationelle plan og gennem udbygning af databaser. Vi skal bekæmpe radikalisering på internettet, og vi skal have vedtaget et europæisk flypassagerregistersystem, så vi kan få et bedre overblik over terrormistænkte rejsemønstre.

Det er alt sammen tiltag, som regeringen bakker helhjertet op om, uanset at der er dele af samarbejdet, som vi ikke kan deltage i på grund af retsforbeholdet – f.eks. det fælles europæiske passagerregister.

Jeg benyttede selv mødet med Europa-Parlamentets formand, Martin Schultz, til at understrege vigtigheden af, at Europa-Parlamentet bevæger sig i forhandlingerne med medlemslandene om passagerregisteret. Det er vigtigt, at vi hurtigst muligt får det på plads.

EU er et stærkt fællesskab. Det tænker vi måske ikke så meget over i hverdagen, men solidariteten viser sig tydeligt, når vi står over for en tragedie, som den vi oplevede i Danmark i weekenden. Jeg blev i dagene efter angrebene ringet op af en række europæiske stats- og regeringsledere – herunder kansler Merkel, premierminister Cameron, præsident Holland og mine nordiske kolleger. De udtrykte alle deres dybeste sympati og tilbød deres støtte til Danmark.

Der er ingen tvivl om, at vores europæiske partnere ikke bare deler vores udfordringer, men også vores beslutsomhed over for de kræfter, der vil vores åbne, demokratiske samfund det ondt. Det bidrager til vores sikkerhed og tryghed.

Nikolaj Villumsen roste statsministeren for hendes indsats i forbindelse med weekendens hændelser i København. Det er afgørende at stå sammen imod ekstremisme og had.

Lars Barfoed roste statsministeren og politiet for den flotte håndtering af de sørgelige begivenheder i København. Der var åbenlyst behov for at styrke samarbejdet mod terror i Europa. Hvilke tiltag forestillede man sig ved de ydre grænser ud over dem, man allerede har taget? Arbejdede man på bedre at kunne følge med i, hvad der sker med dem, der tager til Syrien og kommer tilbage igen? Og kunne statsministeren sige noget om styrkelsen af Europol-samarbejdet, som Danmark står til at forlade, hvis forsvarsforbeholdet ikke ændres?

Statsministeren sagde, at man allerede kontrollerer tredjelandes borgere ved de ydre grænser. Fremadrettet ønsker man at udføre en mere systematisk kontrol af rejsende EU-borgere for at sikre, at de ikke udgør en trussel mod den indre sikkerhed. Det vil give bedre mulighed for at registrere potentielle terrorister og udenlandske krigere, når de bevæger sig mellem EU-landene. Det er i det hele taget oplagt at arbejde så tæt sammen om udenlandske krigere-problematikken som muligt på tværs af grænserne. Samarbejdet mellem de enkelte landes efterretningstjenester kan man ikke gå så meget ind i, men EU kan tage skridt til, at myndighederne i højere grad deler informationer om bekræftede og formodede udenlandske krigere, bl.a. via Europol's nye database og et europæisk passagerregister (PNR-system). Kommissionen har ligeledes som led i indsatsen mod radikaliserings og rekruttering til terrorisme oprettet et netværk, hvor medlemslandene kan udveksle erfaringer.

Statsministeren understregede, at Danmark bakker helhjertet op om alle tiltag, der kan være med til at sætte en stopper for udenlandske krigere og radikaliserings – også der, hvor Danmark ikke kan være med på grund af retsforbeholdet. Kampen skal føres i de enkelte medlemslande, men man skal også bruge det europæiske samarbejde.

Ukraine

Statsministeren: Det andet store emne på topmødet var Ukraine. Helt frem til topmødet var der betydelig usikkerhed om, hvorvidt der ville blive indgået en aftale i Minsk. Det lykkedes som bekendt. Kansler Merkel og præsident Hollande ankom efter lange forhandlinger i Minsk senere til Bruxelles, og de kunne fortælle os om forløbet. Ukraines præsident Porosjenko deltog også i dele af topmødet. Overordnet kan jeg sige, at alle på topmødet selvfølgelig hilste aftalen velkommen – ikke mindst våbenhvilen. Men det var også tydeligt, at ingen ønskede at tage noget for givet. Grunden til den afmålte modtagelse er selvfølgelig, at det, der er opnået enighed om, mere er en køreplan for implementering af Minskaf-talen fra sidste år end en omfattende politisk aftale. Vi har som bekendt lært på den hårde måde, at Minskaf-taler kan brydes. Køreplanen beskriver nogle vigtige milepæle, f.eks. i forhold til lokalvalg, forfatningsændring og kontrol ved grænserne, men det er ikke en fasttømret aftale, som forpligter parterne på, hvad der konkret skal ske. Derfor er det stadig et åbent spørgsmål, om aftalen vil blive overholdt.

Når det er sagt, var der på mødet meget stor ros til kansler Merkel og præsident Hollande. De har gjort et kæmpe stykke arbejde for at bringe os ud af den voldsspiral, som vi så i det østlige Ukraine. Først og fremmest er det lykkedes at få parterne til at skrive under på en aftale om våbenhvile, som skulle træde i kraft natten mellem lørdag og søndag. Det er OSCE's foreløbige vurdering, at våbenhvilen overordnet set har holdt de første 48 timer med undtagelse af et område i Østukraine. Her er kampene i de seneste dage blev optrappet. På grund af modstand fra især separatisterne har OSCE's særlige monitoreringsmission p.t. ikke adgang til at observere i netop det område.

Det seneste vi hører fra OSCE i dag, er at de vil gøre et nyt forsøg på at sikre våbenhvilen i det område, hvor kampene fortsætter. Samtidig hører vi om flere dræbte, og det er selvfølgelig meget bekymrende. Nu må vi også se, om parterne trækker de tunge våben tilbage som aftalt. På grund af de fortsatte kampe er ingen af parterne endnu gået i gang med tilbagetrækningen. Der er ingen tvivl om, at der er tale om en meget skrøbelig situation, og vi kan bestemt ikke være sikre på, at den holder. Samtidig skal man huske på, at vi meget vel kunne have stået i en situation, hvor der ikke var noget aftalegrundlag og ingen synlig vej frem. Nu ligger der trods alt en køreplan på bordet, og der er fortsat ikke noget alternativ til en politisk løsning. Alt i alt var der derfor på topmødet enighed om, at vi må fastholde linjen: Vi vil se handling bag ordene, før vi tror på Ruslands reelle vilje til at skabe fred og få en politisk aftale. Bevisbyrden ligger hos Rusland.

Derfor fastholdt vi også udenrigsministrenes beslutning om nye sanktioner. De trådte i kraft i går som planlagt. Kommissionen må fortsætte arbejdet med at forberede yderligere sanktioner, som vi kan gribe til, hvis det skulle blive nødvendigt.

Den næste tid vil vi derfor holde blikket stift rettet mod udviklingen i Østukraine. Vores udgangspunkt er det samme: Hvis der sker konkrete fremskridt på jorden, er vi klar til at komme Rusland i møde. Omvendt er vi klar til at skrue op for presset, hvis Rusland ikke lever op til sine forpligtelser.

ØMU'en

Statsministeren: På topmødet havde vi også en indledende og kort diskussion om videreudviklingen af EU's Økonomiske og Monetære Union. Det var mit indtryk, at der generelt ikke er stor appetit på mere vidtrækkende forslag til at styrke ØMU'en i øjeblikket. Vi kommer til at vende tilbage til emnet på vores topmøde i juni, og indtil da afventer vi en rapport om de videre skridt for ØMU'en fra de fire formænd for henholdsvis Kommissionen, eurotopmøderne, eurogruppen og Den Europæiske Centralbank.

I den proces vil vi bl.a. være optaget af at varetage danske interesser, selv om vi ikke er et euroland. Det handler dels om at fastholde, at der skal være gennemsigtighed og åbenhed for ikkeeurolande, når vi drøfter f.eks. en styrkelse af ØMU'en. Det handler også om, at eurogruppen ikke træffer beslutning om emner, som vedrører alle 28 medlemslande - f.eks. spørgsmål om det indre marked.

Grækenland

Statsministeren: Til sidst vil jeg nævne Grækenland, som ikke var på dagsordenen for vores møde, men som naturligvis optager os alle. Eurogruppen mødtes onsdag før topmødet, og eurogruppeformanden havde dermed mulighed for at orientere os på topmødet om den drøftelse, finansministrene havde haft, og om de kontakter, han efterfølgende havde med den græske premierminister.

Den nye græske statsminister, Tsipras, havde også lejlighed til at redegøre for sine synspunkter, men der var ikke en diskussion af den græske regerings ønsker på topmødet. Det var mit klare indtryk, at der blandt mange kolleger var bred enighed om, at det er i alles interesse at finde en løsning, hvor alle står ved de forpligtelser, som de har påtaget sig.

Som bekendt mødtes eurogruppen igen i går, uden at det lykkedes at nå til en fælles forståelse om den videre vej frem. Det håber jeg lykkes senere på ugen, men det er mit indtryk, at parterne stadig står meget langt fra hinanden.

Nikolaj Villumsen sagde, at det ikke var et spørgsmål om, hvorvidt grækerne skal gældsafvikle, men hvordan de skal gøre det. Mente den danske regering, at man skal respektere, at grækerne har valgt en ny regering, der ønsker at afbetale gælden i takt med væksten, eller skal man insistere på, at den følger den tidligere regerings planer?

Statsministeren svarede, at man skulle give den græske regering en chance for at vise, hvad den kan og vil. Der er ingen, der ønsker, at Grækenland ikke finder en vej til holdbar vækst og beskæftigelse. Hun mente, at Grækenland nu har meget bedre forudsætninger for at lægge krisen bag sig qua de tilpasninger, der er sket inden for de seneste år. Der er dog et efterslæb af reformer, hvilket kan blokere for væksten, og resultatet af den græske afstemning ændrer ikke på landets økonomiske udfordringer. Det er svært at finde finansiering uden international hjælp. Det er eurolandene, der har givet lån til Grækenland, og dermed dem, der har sat deres borgeres penge på spil. Statsministeren mente dermed ikke, at det tilkommer et ikkeeuroland som Danmark at give gode råd til, hvad långiverne skal gøre. Hendes holdning var, at den måde, man har fået styr på økonomien i Europa på, er rigtig fornuftig. Det handler om at konsolidere økonomien, gennemføre strukturreformer og fremme væksten. Opstramningen af euroen og finanspagten havde også været god for Europa. Hun håbede, at man fandt en løsning blandt eurolandene, men gårsdagens møde havde vist, at man stod temmelig langt fra hinanden. Den græske situation havde som sagt ikke været oppe på topmødet. Kun den græske premierminister havde givet sin version af situationen.

Nikolaj Villumsen konstaterede, at den sparepolitik, der var blevet ført i Grækenland igennem de seneste 5 år, havde bragt landet ud i recession og en kæmpe gæld i forhold til landets BNP. Skal EU skal insistere på, at Grækenland skal holde sig på den hidtidige vej ud af krisen? Statsministeren sagde også, at Danmark ikke skal have en holdning til, hvad eurolandene gør, men burde hun ikke have en holdning, eftersom Danmark er en del af europolitikken via finanspagten? Skulle man acceptere, at Grækenland bliver presset ud af euroen med de konsekvenser, det måtte få for danske arbejdspladser og dansk økonomi?

Statsministeren havde masser af holdninger til eurosamarbejdet, men idet Danmark ikke havde ydet lån til Grækenland, og det dermed ikke var de danske skatteborgeres penge, der var på spil, skulle Danmark være varsom med at fortælle de andre lande, hvad de skal gøre i forhold til gældseftergivelse. Hun tilføjede, at der i den kommende uge på forespørgsel af Enhedslisten og på baggrund af det græske valg var en tilsvarende debat i Folketingssalen om håndteringen af gældsspørgsmålet i en række lande. Man kunne altså med fordel tage diskussionen i salen med økonomi- og indenrigsministeren.

Nikolaj Villumsen så frem til debatten i Folketingssalen, men var bange for, at Grækenland kan være tvunget ud af euroen og gå fallit inden da, hvis den nuværende politik fortsætter. Man diskuterede som sagt ikke, hvorvidt Grækenland skal betale gælden tilbage, men hvordan man gør det på en realistisk måde. Han opfordrede regeringen til at komme med en holdning i spørgsmålet, fordi det kunne have konsekvenser for danske arbejdspladser, hvis et land bliver tvunget ud af euroen.

Statsministeren sagde, at Grækenland ikke bliver tvunget ud af euroen. Det ønsker ingen. Man skal finde en kompromisløsning eurolandene imellem. Når Nikolaj Villumsen bad hende om at have en holdning og gå ned og påvirke de andre lande, kunne hun kun svare, at Danmark ikke deltager i eurozonemøder. Hun kunne kun udtrykke sig mere generelt om regeringens holdning til tiltag for styrkelsen af euroen. Den konkrete rådgivning til andre eurolande om lånene til Grækenland kunne Danmark som ikkeeuroland ikke blande sig i.

Nikolaj Villumsen syntes, at situationen i eurozonen viste, hvorfor det var rigtig smart af danskerne at have stemt nej til euroen. Syntes statsministeren, at det var demokratisk, at den nye græske regering skal følge den tidligere regerings politik i forhold til gældsafvikling?

Statsministeren gentog, at man skulle give den nye regering en chance, før man vurderer situationen, men at det græske valg ikke ændrede ved de økonomiske udfordringer eller ved låneaftaler med andre lande.

Mødet sluttede kl. 14.45